

Praha 1. 10. 2014

23

Pracovníci ve zdravotnictví k 31. 12. 2013

Health care workers as of 31. 12. 2013

Souhrn

Ve zdravotnictví ČR pracovalo koncem roku 2013 celkem 250 233 pracovníků (přepočtený počet), z nich necelé ¼ v nestátních zdravotnických zařízeních. V lůžkových zařízeních působilo 59 % všech pracovníků ve zdravotnictví, v samostatných zařízeních ambulantní péče 28 %. Dále je uveden přehled pracovníků v rozdělení podle kategorií, podle druhů zařízení, zřizovatelů.

Summary

By the end of 2013, health services in the CR involved altogether 250 233 workers (FTE), of them almost ¼ worked in non-state establishments. Almost 59 % of all workers were involved in bed establishments, over 28 % worked in independent establishments for out-patient care. An additional survey presents numbers of health care workers by categories, types of establishment and their founders.

Zdrojem dat pro tuto aktuální informaci je výkaz E (MZ) 4-01 Roční výkaz o zaměstnavatelích, evidenčním počtu zaměstnanců a smluvních pracovnících. Z důvodu vyšší a přesnější vypovídací schopnosti jsou počty pracovníků vyjádřeny přepočtem na úvazky k 31. 12. a ne ve fyzických osobách.

V České republice pracovalo ve zdravotnictví koncem roku 2013 celkem 250 233 pracovníků (přepočtený počet) - tj. evidenční počet zaměstnanců, počet zaměstnavatelů a smluvních pracovníků. Podíl smluvních pracovníků se na celkovém počtu pracovníků ve zdravotnictví zvýšil z 2,8 % v roce 2012 na 3,2 % v roce 2013. Ženy dlouhodobě představují 4/5 všech osob pracujících ve zdravotnictví.

Pracovníci ve zdravotnických zařízeních ostatních centrálních orgánů (pracovníci rezortu obrany, vnitra a spravedlnosti) se stejně jako v roce 2012 podíleli na celkovém počtu pracovníků ve zdravotnictví 1,9 %, tj. 4 652 pracovníky (přepočtený počet).

Pracovníci nelékařských zdravotnických povolání jsou podle zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, rozdělení na zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti (ZPBD), zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné a specializované způsobilosti (ZPSZ), zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD) a jiné odborné pracovníky (JOP). Z celkového počtu 113 329 fyzických osob ZPBD muselo pracovat pod odborným dohledem nebo přímým vedením 4,8 % osob. Z 12 176 fyzických osob kategorie ZPSZ pracovalo pod odborným dohledem nebo přímým vedením 7,7 %. Tito pracovníci musí až do splnění všech podmínek

uvedených v citovaném zákoně pracovat po stanovenou dobu pod odborným dohledem nebo přímým vedením.

K 31. 12. 2013 působilo ve zdravotnictví ČR celkem 8 037 smluvních pracovníků (přepočtený počet). Ve srovnání s rokem 2012 se počet smluvních pracovníků zvýšil o 13,5 %. Smluvní pracovníci pracují v daném zdravotnickém zařízení a nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců a počtu zaměstnavatelů. Jsou to pracovníci, kteří pracují na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, pracovníci dočasně přidělení k výkonu práce do jiné organizace - stáže, pracovníci pracující na smlouvy dle občanského nebo obchodního zákoníku a jako spolupracující rodinní příslušníci.

Následující tabulka poskytuje přehled o počtu pracovníků ve zdravotnictví (zaměstnanců, zaměstnavatelů a smluvních pracovníků), jejich struktuře podle jednotlivých kategorií v roce 2013 a zároveň srovnání s rokem 2012.

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR (přepočtený počet) podle kategorií

Kategorie	Rok 2012		Rok 2013		Index 2013/2012	
	přepočtený počet k 31. 12.	struktura v %	přepočtený počet k 31. 12.	struktura v %		
Pracovníci ve zdravotnictví celkem	249 658	100,00	250 233	100,00	100,23	
Odborní pracovníci ve zdravotnictví celkem	206 068	82,54	207 404	82,88	100,65	
v tom	lékaři	39 719	15,91	40 045	16,00	100,82
	zubní lékaři	7 247	2,90	7 413	2,96	102,29
	farmaceuti	6 265	2,51	6 478	2,59	103,40
	zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí - ZPBD	107 476	43,05	107 246	42,86	99,79
	zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí - ZPSZ	10 543	4,22	10 841	4,33	102,83
	zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením - ZPOD	31 444	12,59	31 956	12,77	101,63
	jiní odborní pracovníci nelékaři - JOP a dentisté	3 374	1,35	3 425	1,37	101,51
Pedagogičtí pracovníci	305	0,12	283	0,11	92,79	
Technicko-hospodářští pracovníci	18 858	7,55	18 706	7,48	99,19	
Dělníci a provozní pracovníci	24 427	9,78	23 840	9,53	97,60	

Ve zdravotnictví během posledních let nedochází v počtu pracovníků k výraznějším změnám. V roce 2013 se počet pracovníků nepatrně zvýšil o 0,2 %. Při srovnání počtu pracovníků podle zřizovatelů nejvyšší přírůstek vykázala zdravotnická zařízení, jejichž zřizovatelem je jiná právnická osoba (necelých 5 %). Naopak ke snížení počtu pracovníků došlo ve zdravotnických zařízeních, kde zřizovatelem je církev (o 9 %). Mezi zdravotnická zařízení, kde zřizovatelem je jiná právnická osoba, jsou zahrnuté i obchodní společnosti se 100 % podílem veřejného (krajského nebo obecního) majetku. U struktury pracovníků podle jednotlivých zřizovatelů nedochází v posledních letech k výrazným změnám.

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR (přepočtený počet) podle zřizovatelů

Zřizovatel	Přepočtený počet pracovníků k 31. 12.		Struktura v %		Index v % 2013/2012
	2012	2013	2012	2013	
Ministerstvo zdravotnictví	60 410	59 784	24,20	23,89	98,96
Kraj	25 633	25 772	10,27	10,30	100,54
Obec, město	10 140	9 935	4,06	3,97	97,98
Fyzická osoba	42 490	39 126	17,02	15,64	92,08
Církev	1 920	1 742	0,77	0,70	90,73
Jiná právnická osoba	104 305	109 222	41,78	43,65	104,71
Ostatní centrální orgány	4 760	4 652	1,91	1,86	97,73
Celkem	249 658	250 233	100,00	100,00	100,23

Koncem roku 2013 pracovalo ve státních zdravotnických zařízeních, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví a ostatní centrální orgány, přes 1/4 všech pracovníků ve zdravotnictví, v nestátních zdravotnických zařízeních - zřizovatel kraj, obec a město, fyzická osoba, církev, jiná právnická osoba necelé 3/4 všech pracovníků ve zdravotnictví. V rámci nestátních zdravotnických zařízení představovali pracovníci privátních zařízení 4/5 (zřizovatel fyzická osoba, církev, jiná právnická osoba).

V lůžkových zdravotnických zařízeních včetně lání v roce 2013 pracovalo 59 % z celkového počtu pracovníků ve zdravotnictví, tj. 148 471 pracovníků (přepočtený počet), v samostatných zařízeních ambulantní péče 28 %, tj. 69 335 pracovníků (přepočtený počet). Z celkového počtu pracovníků v lůžkových zařízeních pracovalo 83 % v nemocnicích a 6 % v lázeňských zařízeních.

Z celkového počtu 47 459 lékařů a zubních lékařů působilo 52 % v samostatných ambulantních zařízeních a 45 % v lůžkových zdravotnických zařízeních včetně lání. Relace počtu všeobecných sester a porodních asistentek na 1 lékaře (vč. zubního lékaře) v roce 2013 činila 1,75. Na 10 000 obyvatel České republiky připadlo 38,1 lékařů, 7,0 zubních lékařů a 79,1 všeobecných sester a porodních asistentek.

Odborní zaměstnanci krajských hygienických stanic a Státního ústavu pro kontrolu léčiv jsou vykazováni jako úředníci státní správy¹. Jejich celkový počet v roce 2013 činil 1 987,98 pracovníků (přepočtený počet).

Vypracovala: Ing. Eliška Mašková

¹ Krajské hygienické stanice a Státní ústav pro kontrolu léčiv jsou od 1. 1. 2003 správními úřady podle zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR k 31. 12. 2013 (přepočtený počet)

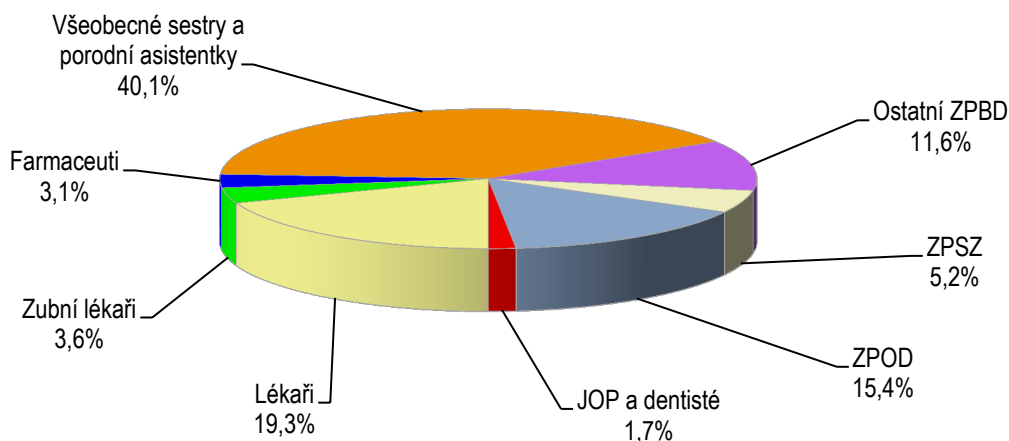
Kategorie pracovníků ve zdravotnictví	Pracovníci ve zdravotnictví (přepočtený počet)	z toho			
		v nemocnicích	v samostatných ambulantních zařízeních	v lázních	
Lékaři	40 045,47	19 502,64	17 595,58	277,23	
Zubní lékaři	7 413,18	253,11	7 152,24	2,75	
Farmaceuti	6 478,22	98,80	8,45	-	
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí - ZPBD	všeobecná sestra § 5	79 148,08	45 998,39	23 968,35	821,56
	z ř. 14 dětská sestra	6 666,12	3 935,23	1 888,32	56,97
	porodní asistentka § 6	3 981,28	2 823,46	1 154,82	-
	celkem všeobecné sestry a porod. asist. (§ 5 a § 6)	83 129,36	48 821,85	25 123,17	821,56
	ergoterapeut § 7	391,58	186,22	66,19	26,50
	radiologický asistent § 8	3 133,66	2 382,07	719,84	2,00
	zdravotní laborant § 9	6 712,26	4 595,57	1 651,49	5,20
	zdravotně sociální pracovník § 10	410,14	197,80	33,94	1,00
	optometrista § 11	466,66	1,90	64,74	-
	ortoptista § 12	45,46	2,09	30,97	-
	asistent ochrany veř. zdraví § 13	98,47	33,18	25,78	0,60
	ortotik-protetik § 14	155,07	0,10	137,79	-
	nutriční terapeut § 15	676,94	507,52	28,95	56,59
	zubní technik § 16	3 665,78	70,45	3 592,00	-
	dentální hygienistka § 17	552,02	6,55	545,47	-
	zdravotnický záchranář § 18	2 630,73	401,61	15,00	-
	farmaceutický asistent § 19	5 063,67	86,01	6,00	-
	biomedicínský technik § 20	74,95	69,52	5,43	-
	biotechnický asistent § 20a	1,20	-	1,20	-
	radiologický technik § 21	21,76	12,19	7,57	-
	adiktolog § 21a	16,08	3,58	6,50	-
celkem (§ 7 až § 21a)	24 116,43	8 556,36	6 938,86	91,89	
úhrnem (§ 5 až § 21a)	107 245,79	57 378,21	32 062,03	913,45	
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí - ZPSZ	psycholog a klinický psycholog § 22	908,21	204,17	500,79	-
	klinický logoped § 23	408,84	62,60	322,78	3,00
	zrakový terapeut § 23a	5,80	-	5,80	-
	fyzioterapeut § 24	7 457,84	2 655,52	3 554,54	543,02
	radiologický fyzik § 25	133,00	98,30	30,44	3,00
	odb. prac. v laborat.metodách a v přípravě léčivých přípravků § 26	1 541,37	778,93	502,13	-
	biomedicínský inženýr § 27	279,13	252,45	24,06	-
	odbor. prac. v ochr. veř. zdraví § 28	106,36	27,27	4,89	-
	celkem (§ 22 až § 28)	10 840,55	4 079,24	4 945,43	549,02

Kategorie pracovníků ve zdravotnictví		Pracovníci ve zdravotnictví (přepočtený počet)	z toho		
			v nemoc- nicích	v samostatných ambulantních zařízeních	v lázních
Zdravotní pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením - ZPOD	zdravotnický asistent § 29	2 912,29	1 959,87	261,75	66,38
	laboratorní asistent § 30	119,22	37,63	31,10	1,00
	ortoticko-protetický technik § 31	97,08	-	96,08	-
	nutriční asistent § 32	34,30	12,00	1,00	5,00
	asistent zubního technika § 33	46,35	-	46,35	-
	dezinfektor § 34	6,80	5,00	1,00	-
	řidič vozidla zdrav.záchr.služby § 35	2 265,26	17,02	26,00	-
	ošetřovatel § 36	3 598,39	2 295,24	129,14	21,84
	masér, nevidomý a slabozraký masér § 37	1 229,86	90,39	364,93	702,09
	laboratorní pracovník § 38	208,76	38,50	134,08	-
	zubní instrumentářka § 39	1 351,16	21,05	1 329,21	-
	řidič dopravy nemoc. a raněných § 40	2 597,09	783,63	187,20	-
	autoptický laborant § 41	30,50	22,50	3,00	1,00
	sanitář § 42	17 458,62	12 346,83	349,16	460,40
	celkem (§ 29 až § 42)	31 955,68	17 629,66	2 960,00	1 257,71
Jiní odborní prac.nelékaři s odbornou způsobilostí §43 a dentisté	psycholog	185,60	95,16	27,49	-
	logoped	72,38	13,40	44,85	3,00
	oftalmoped	-	-	-	-
	abs.stud.oboru mat-fyz.zaměření	68,68	57,65	5,67	-
	abs.stud.oboru přírod. zaměření	709,19	437,00	143,53	-
	abs.stud.oboru elektro zaměření	73,00	49,20	3,20	0,50
	sociální pracovník	289,05	53,06	48,82	2,00
	úředníci státní správy	1 987,98	-	-	-
	abs.stud.oboru pedagogického zaměření	arteterapeut 11,51	4,65	1,95	1,00
		pracovní terapeut 26,28	2,74	3,85	-
	dentista	1,75	-	1,75	-
	celkem (JOP a dentisté)	3 425,42	712,86	281,11	6,50
Odborní pracovníci ve zdravotnictví celkem	207 404,31	99 654,52	65 004,84	3 006,66	
Učitelé	189,40	4,44	3,65	-	
Vychovatelé	93,28	2,21	5,50	5,00	
Technicko-hospodářští pracovníci	18 706,28	10 584,23	2 731,08	1 154,77	
Dělníci a provozní pracovníci	23 839,56	12 506,54	1 589,69	4 873,68	
Ú H R N	250 232,83	122 751,94	69 334,76	9 040,11	

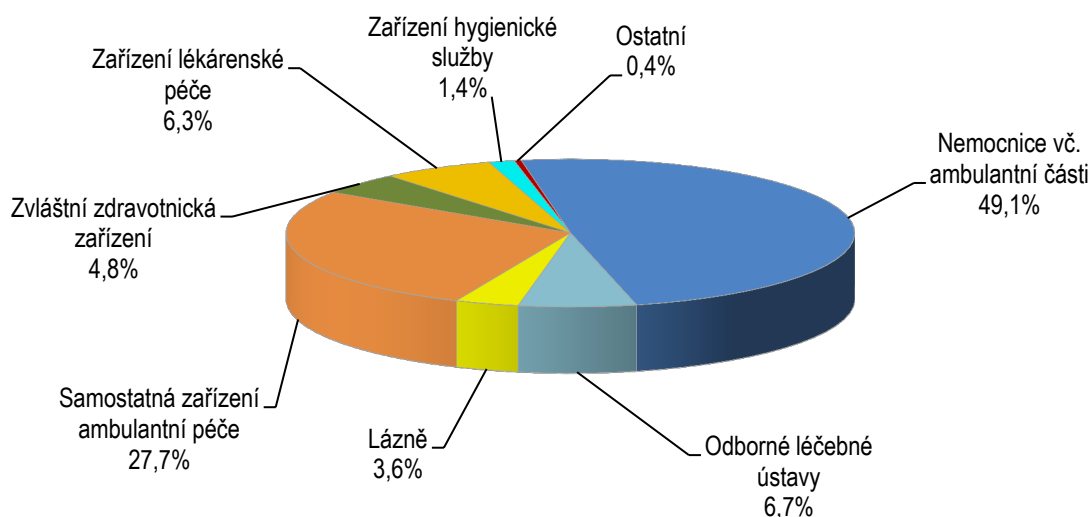
**Pracovníci ve zdravotnictví v ČR podle druhů zařízení k 31. 12. 2013
(přepočtený počet)**

Druh zařízení	Pracovníci celkem	z toho	
		lékaři a zubní lékaři	všeobecné sestry a porodní asistentky
Nemocnice	122 751,94	19 755,75	48 821,85
LDN	4 676,57	368,28	1 858,84
Léčebny TRN	493,94	36,81	165,74
Psychiatrické léčebny	7 374,86	586,47	2 776,81
Rehabilitační ústavy	1 028,42	57,78	267,30
Ozdravovny	62,81	1,61	21,00
Lázně	9 040,11	279,98	821,56
Ostatní lůžková zařízení	3 042,80	231,79	921,24
Celkem lůžková zařízení	148 471,45	21 318,47	55 654,34
Samostatná ambulantní zařízení	69 334,76	24 747,82	25 123,17
Kojenecké ústavy, dětské domovy	1 359,76	28,93	728,14
Jesle	260,58	0,19	125,63
Ostatní dětská zařízení	544,51	15,70	177,57
Zdravotnická dopravní služba	1 971,89	1,40	48,78
Záchranná služba	7 335,81	1 120,35	1 006,88
Ostatní zvláštní zdravotnická zařízení	471,40	81,40	142,14
Celkem zvláštní zdravotnická zařízení	11 943,95	1 247,97	2 229,14
Lékárny	14 026,78	0,40	5,00
Výdejny	503,29	0,02	39,69
Ostatní	1 306,50	4,28	4,20
Celkem zařízení lékárenské služby	15 836,57	4,70	48,89
Zařízení hygienické služby	3 629,86	127,71	44,20
Zařízení dalšího vzdělávání	399,45	-	-
Ostatní zdravotnická zařízení	616,79	11,98	29,62
Ú H R N	250 232,83	47 458,65	83 129,36

Odborní pracovníci ve zdravotnictví celkem v ČR 31. 12. 2013 (přečtený počet)

Pracovníci ve zdravotnictví celkem v ČR k 31. 12. 2013 (přečtený počet) - rozdělení podle druhů zařízení

Pracovníci ve zdravotnictví celkem v ČR k 31. 12. 2013 (přečtený počet) - rozdělení podle zřizovatelů

